

A Fővárosi Ítéltábla a Lajos Ügyvédi Iroda (**jogi képviselő címe**) által képviselt felperes neve (**felperes címe**) felperesnek,
a dr. Farkas László Pálügyvéd (**jogi képviselő címe**) által képviselt **alperes neve** (alperes címe) alperes ellen vételár megfizetése iránt indított perében,
a Fővárosi Törvényszék 2013. május 22. napján kelt, 11.G.41.278/2012/8. számú ítélete ellen az alperes fellebbezése folytán, a 2014. május 14. napján megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy tizenöt nap alatt fizessen meg a felperesnek 800.000 (Nyolcszázezer) forint + áfa másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 455.000 eurót, és annak 147.000 euró része után 2011. április 1. napjától, 108.000 euró része után 2011. szeptember 1. napjától, 100.000 euró része után 2012. május 1. napjától, további 100.000 euró része után pedig 2013. január 1. napjától a kifizetés napjáig járó, a mindenkori EURO jegybanki alapkamat kétszeres összegével egyező mértékű késedelmi kamatot, valamint 1.500.000 forint elsőfokú eljárási illetékből és 3.500.000 forint + áfa ügyvédi megbízási díjból álló perköltséget.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a perben nem álló **EF Kft.-t** 2006. december 21-én jegyezték be a cégjegyzékbe. A cég jegyzett tőkéje 3.000.000 forint; a társaságnak a perben releváns időszakban 3 tagja volt: a felperes, az alperes, valamint az **In Kft.** (Cg.00-00-000000).

A felperes a törzstőke 25%-nak megfelelő 750.000 forint törzsbetétre jutó üzletrésszel rendelkezett, törvényes képviselője **G.P.** 2006. december 21-től, 2011.

május 12-ig az **EF Kft.** ügyvezetője volt önálló képviseleti joggal. Az alperes 2011. május 13-tól volt a társaság önálló képviseleti jogú ügyvezetője, ezt 2012. február 24-én kelt végzéssel törölte a Cégbíróság 2012. február 22-i hatállyal. Az illetékes bíróság a cég felszámolását 2012. február 2-i (helyesen: 2012. február 22-i) kezdő időponttal elrendelte, felszámolóként a **S Zrt.**-t jelölve ki.

Az említett társaság üzletrészára vonatkozóan, 2011. január 24-én, ...en üzletrész-adásvételi szerződés jött létre, a **G.P.** által képviselt felperes mint eladó, valamint az alperes mint vevő között az alábbi releváns tartalommal.

Az eladó tulajdonosa az **EF Kft.** 25%-ot kitevő, 750.000 forint névértékű üzletrészára. Az eladó összesen 308.000 euró tagi hitelt nyújtott a társaságnak.

Az **EF Kft.**-nek számottevő kötelezettsége van, mert 411.391.160 forint hozzájárulást kapott az NFÜ-től, amelyet akkor nem kell visszafizetni, ha bizonyos feltételek teljesülnek, de jelen pillanatban kötelezettségnek kell tekinteni. Tartozik az **X Banknak** 267.909.000 forinttal, a **CR** társaságnak 2.500.000 euróval.

Mindezt előre bocsátva a felek az alábbiakban állapodtak meg.

Alperes vevő megveszi a felperes 750.000 forint névértékű üzletrészét 182.000 eurónak megfelelő vételárért, melyből 40.000 euró jelen szerződés aláírásától számított 8 napon belül, 142.000 euró pedig 2011. március 31-ig kerül kifizetésre.

Alperes tag megvásárolja a felperestől a 308.000 euró névértékű tagi hitelt is, névértéken az alábbi fizetési feltételekkel: 108.000 eurót 2011. augusztus 30-ig, 100.000 eurót 2012. április 30-ig, 100.000 eurót 2012. december 31-ig köteles megfizetni a vevő az eladónak.

A felperes a megfizetett részletek arányában engedményezi a tagi hitel követelését a vevőre.

A vevő köteles eljárni annak érdekében, hogy a bank mentesítse az **EF Kft.**-ért vállalt készfizető kezesség alól a felperest 2011. március 31-től, azaz az üzletrész tulajdonjogának megszerzésétől számított 15 napon belül.

A vevő a 182.000 euró vételár kifizetésével megszerzi az üzletrész tulajdonjogát, de köteles megfizetni a tagi hitel vételárát és mentesíteni az eladót a készfizető kezesség alól. A kötelezettség biztosítékként felek visszavásárlási jogot biztosítanak a vevő üzletrészen az eladó javára, az **EF Kft.** mindenkor üzletrészeinek 25%-ára a 308.000 euró tagi hitel teljes vételárának megfizetéséig, függetlenül az esetleges tőkeemelésektől.

Az eladó jogosult élni a visszavásárlás jogával és visszavásárolni az **EF Kft.** 25%-át kitevő üzletrészét a vevőtől 750.000 forint vételárért, amennyiben a vevő a tagi hitel vételár megfizetésének részleteiben 90 napot meghaladó késedelembe esik. Ezt el nem érő késedelem esetén a vevő a mindenkor irányadó EURO jegybanki alapkamat kétszeresét köteles megfizetni késedelmi kamatként.

A vevő visszavonhatatlanul hozzájárul ahhoz, hogy az eladótól vásárolt üzletrészára visszavásárlási jog kerüljön feltüntetésre 2012. december 31-ig a tagjegyzéken. Az eladó szavatosságot vállal az üzletrész és a tagi hitelkövetelés per-, igény- és tehermentességéért.

Az eladó az **EF Kft.** pénzügyi, gazdasági helyzetével kapcsolatban semmiféle felelősséget nem vállal.

A felek a szerződés záradékában kijelentették, hogy azt elolvasták, megértették és helybenhagyólag aláírták. A szerződés minden oldalát aláírta a vevő és az eladó

törvényes képviselője. (1/F/3)

A vevő az üzletrész és a tagi hitel ellenértékéből összesen 35.000 eurót fizetett meg az eladónak, míg 455.000 euró megfizetésével késedelembe esett.

A társaság 2011. szeptember 26-án taggyűlést tartott, ahol jelen volt a felperes igazgatója, valamint az alperes, amelyről a felvett jegyzőkönyv a 2. napirend vonatkozásában a következő határozatot tartalmazza:

Az **EF Kft.** rendkívüli taggyűlése egyhangúlag elfogadja, hogy a tulajdonosok közül **alperes** egyedül emeljen törzstőkét +97.000.000 forint összegben. Az egyhangú döntés feltétele, hogy az alperes által megkötött adásvételi szerződések (**G.L.**, **K.J.** és a **felperes**) szerinti teljes vételár teljesítését a megváltozott tulajdoni részarányoktól függetlenül külön szerződésben biztosítsa.

A jegyzőkönyvet aláírta **K.J.** mint hitelesítő és az alperes mint ügyvezető igazgató. (8/F/2) Az a társasági szerződés módosítás 2011. szeptember 26-án kelt, amely a cég törzstőke emeléséről, névváltozásáról és egyéb más változásokról határozott.

Az **EF Kft.** 2011. december 13-án taggyűlést tartott, amelyen jelen volt a felperes ügyvezető igazgatója és az alperes, valamint **F.E.** mint az **I Kft.** résztulajdonos képviselője.

A taggyűlésről felvett jegyzőkönyv szerint az alperes közölte: a teljes vételár megfizetéséig a felperes a tulajdonosa az adásvételi szerződésben foglalt üzletrésznek. Ha a céget közösen nem mentik meg, akkor az felszámolásra kerül és a létrejött adásvételi szerződés okafogyottá válik. A felperes törvényes képviselője előadta: azért kínálta fel eladásra az üzletrészt, mivel a cég beruházása többbe került, mint amire számítottak. Felhatalmazta két hónapja az alperest, hogy jegyeztesse be a tulajdonjog változást, nem érti miért fordul pótbefizetéssel a tagokhoz. Az alperes előadta, hogy a szerződés szerint az üzletrész tulajdonjoga csak két év múlva szállna rá át, amikor a teljes vételárat kifizette. Bejelentette, hogy törzstőke-emelési szándékától eláll, miután annak határideje október 28-án lejárt.

A felperes igazgatója 2011. december 19-én e-mailt írt az alperes részére, amelyben utalt a december 13-án megtartott taggyűlésre. Kiemelte: az alperesnek mint egyetlen ügyvezetőnek a felelőssége, hogy a cég elkerülje a csődöt. Nem tartotta korrektnek, hogy az alperes átengedje üzletrészt egy másik társaságnak. Jelezte, hogy a felperes élni fog vételi elsőbbségi jogával.

Az alperes 2012. január 6-án kelt e-mailben válaszolt a levélre, amely szerint az elővásárlási jog gyakorlását bejelentő nyilatkozatot tudomásul vette és elkészíti az arra vonatkozó szerződést. Egyben összehívta a társaság taggyűlését 2012. január 11. napjára, helyszíneként a ... jelölve meg.

A társaság cégjegyzéki adatai szerint 2011. május 13-án, majd azt követően csak 2013. február 28-án nyújtottak be a cégbírósághoz olyan okiratot, ami módosította a társaság létesítő okiratát.

Az elsőfokú bíróság ismertette a felperes módosított keresetét, amelyben azt kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 15 napon belül 455.000 euró tőke, valamint ennek a vételár-részletek lejáratától esedékes, a mindenkor irányadó euró jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő késedelmi kamata, valamint perköltség megfizetésére.

A kereset indokolása szerint az alperes megvásárolta a felperestől a társaságban lévő 750.000 forint névértékű üzletrészt, valamint a felperes által a társaság

részére nyújtott 308.000 euró összegű tagi hitel követelést. A felek az üzletrész vételárát 182.000 euróban határozták meg, amelyből 40.000 eurót a szerződés aláírásától számított 8 napon belül, 142.000 eurót pedig 2011. március 31-ig kellett az alperesnek megfizetnie. A tagi hitel vételárát névértéken határozták meg 308.000 euró összegben, amit részletekben kellett megfizetni 2012. december 31. napjáig, amely határidő eredménytelenül telt el.

Az alperes az összesen 490.000 euró összegből 35.000 eurót fizetett meg a felperes részére, így 455.000 euró tartozása áll fenn. E tőkeösszeg után köteles megfizetni a szerződés rendelkezése szerint az euró jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő mértékű késedelmi kamatot. A szerződésben így meghatározott késedelmi kamaton a felek az Európai Központi Bank által közzétett alapkamatot értették.

Az üzletrész ellenértéke, valamint az tagi hitel ellenértéke is vételár-tartozásnak minősül, a felperes keresete a vételár megfizetésére irányul.

Az alperes védekezésére figyelemmel kifejtette: az üzletrész átruházási szerződés pontosan rögzíti, hogy a szerződés tárgyát képező céget milyen tartozások terhelik, valamint rögzíti a vevő kötelezettségeit is, mely szerint a vételár megfizetésén túl köteles az eladót a készfizető kezesség alól mentesíteni.

Azzal érvelt: a szerződés i) pontja szerint „Eladó az **EF Kft.** pénzügyi, gazdasági helyzetével kapcsolatban semmiféle felelősséget nem vállal”; az üzletrész per-, igény- és tehermentességét nem szabad összekeverni a társaság pénzügyi helyzetével.

Arra hivatkozott: a Cstv. kommentárja szerint a tagok üzletrésszel kapcsolatos tulajdonosi jogai nem szűnnek meg a felszámolással, így megalapozatlan az alperesnek a Cstv. 34. §-ára hivatkozása; a Ptk. 365. § (1) bekezdése szerint az alperes mint vevő köteles a vételárát megfizetni. A Ptk. 298. § a) pontja szerint az alperes késedelembe esett, így a Ptk. 300. § (1) bekezdése alapján a felperes mint eladó követelheti a teljesítést.

A Gt. 127. § (2) bekezdése szerint az üzletrész átruházásához írásbeli szerződést kell kötni, míg a Ptk. szabályai szerint, ha a törvény a szerződésre írásbeli alakot ír elő, az annak mellőzésével tett nyilatkozatok hatálytalanok. Ebből következik, hogy az írásban megkötött üzletrész-átruházási szerződést nem lehet szóban megszüntetni vagy felbontani.

Az elsőfokú bíróság összefoglalta az alperes ellenkérelmét, amely a kereset elutasítására irányult azzal, hogy a bíróság az alperest kötelezze a perrel felmerült költségek viselésére.

Nem vitatta, hogy a felperes által előadottaknak megfelelően 2011. január 24-én üzletrész-adásvételi szerződést kötöttek, amelynek tartalma megegyezik a felperes által benyújtott szerződéssel.

Az eladó képviselőjében eljáró **G.P.** azonban nem csupán tagja, hanem ügyvezetője is volt az **EF Kft.**-nek. Az üzletrész adásvételi szerződés h) pontjában rögzítették, hogy az eladó szavatosságot vállal az üzletrész és a tagi hitelkövetelés per-, igény- és tehermentességéért.

A szerződés megkötését követően rövid időn belül tudomására jutott, hogy a cég helyzete a tájékoztatásokkal ellentétben válságos, működése veszteséges. A 2011. augusztus 29-én tartott taggyűlés szükségesnek tartotta mintegy 50.000.000 forint

tagi hitel befizetés teljesítését a társaság túlélése érdekében. Miután a többi tag ettől elzárkózott és az alperes hitt a cég működőképességében, a cég mentése érdekében a vételár részletfizetése helyett, a cég részére 40.000.000 forint tagi kölcsönt folyósított. 2011. szeptember 1-jétől ügyvezetővé vált a másik két ügyvezető, **K.J.** és **G.P.** mellett. Előadta: ekkor szerzett tudomást arról, hogy a társaság tartozása közel 200.000.000 forint. Szóban többször jelezte az eladó képviselőjének, hogy ilyen körülmények mellett az üzletrész-adásvételi szerződést tárgyalannak tekinti. A bíróság 2012. február 22-én rendelte el a társaság felszámolását.

A szerződés f) pontja akként rendelkezett, hogy a teljes vételár kifizetésével szerzi meg a vevő az üzletrész tulajdonjogát. Kétségtelen tény, hogy nem került kifizetésre a teljes vételár, így az üzletrész tulajdonjogának átruházására sem került sor.

Arra hivatkozott: a Cstv. 34. § (1) bekezdése szerint a felszámolás kezdő időpontjában megszűnnek a tulajdonosnak a gazdálkodó szervezettel kapcsolatos jogai. E naptól tehát a felperes nem is rendelkezik az eladni szándékolta üzletrész tulajdonjogával. Ebből következik, hogy a felperes nem tud eleget tenni az üzletrész-adásvételi szerződésben vállalt kötelezettségének. A Ptk. 312. § (1) bekezdése szerint, ha a teljesítés olyan okból vált lehetetlenné, amelyért egyik fél sem felelős, a szerződés megszűnik. A Ptk. 319. §-a alapján, amennyiben a szerződés megszűnik és a már teljesített pénzbeli szolgáltatásnak megfelelő ellenszolgáltatást a másik fél még nem teljesítette, a pénzbeli szolgáltatás visszajár. A felperes keresetében a teljes összeget vételárként jelölte meg, annak ellenére, hogy annak csak egy része az üzletrész vételára, az e fölötti összeg tagi hitel jogcímén szerepel a szerződésben.

Előadta: a szerződés megkötését követő rövid időn belül, amikor tudomására jutott a cég kritikus gazdasági helyzete, a felperes képviselőjével, **G.P.**-vel kétszer is tárgyalt, s ekkor nevezett személy tudomásul vette, hogy a rendelkezésére álló pénzt közös érdekből a cég a megmentésére és nem az üzletrész vételárának kifizetésére fordítja.

A felperes aláírta a 2011. szeptember 26-án tartott taggyűlés jegyzőkönyvét, amely szerint a cég törzstőkéjét felemeli, ami alapján az alperes üzletrésze 97,78%-ra nőtt volna. Ekkor vette át az alperes a cég ügyvezetését és ekkor tekintett be azokba az iratokba, amelyekből kiderült, hogy a cég tartozása 190.000.000 forint; ezért nem ment teljesezésbe a törzstőkeemelés, mivel az nem lett volna elegendő a tartozások kiegyenlítésére sem.

A 2011 decemberében tartott taggyűlésen az alperes bejelentette, hogy 26%-os üzletrészét névértéken, 750.000 forint vételáron el kívánja idegeníteni, amivel kapcsolatosan a felperes írásban bejelentette, hogy élni kíván elővásárlási jogával, ám 2012. február 22-én a társaság felszámolása alá került.

Úgy vélte, mindezen tények azt bizonyítják, hogy a felperes és az alperes a köztük létrejött adásvételi szerződést közös megegyezéssel hatályon kívül helyezték.

A 2011. szeptember 26-i taggyűlés határozata a törzstőkeemelésről és a társasági szerződés módosításáról rögzítette az üzletrész-adásvételi szerződés hatálytalanságát, mivel fogalmilag kizárt, hogy hatályos maradjon a 25%-os üzletrészre vonatkozó szerződés, miközben az eladó tulajdonában lévő üzletrész mértéke 0,75%-ra csökken. A cég nem működött, veszteséges volt, így teljesen

életszerűtlen, hogy valaki 500.000 eurót fizessen ezért. Ennek megfelelően abban állapodtak meg a felek, hogy nem kell megfizetni az üzletrész vételárát, csak akkor, ha a cég nyereséget termel.

Az elsőfokú bíróság a keresetet alaposnak találta.

Az elsőfokú bíróság bizonyítékként értékelte a felek előadásán túl az általuk becsatolt összes okiratot, különösen a tényállásban említett okiratokat. Tanúként hallgatta ki F.E.Á.t, akinek vallomását a többi bizonyítékkal egybevetve nem találta elegendőnek a teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt szerződés megszüntetését illetően. Jogi álláspontja szerint a szerződés kötelező írásbeli alakja miatt a szerződést megszüntetni vagy felbontani is csak írásban lehet, ezért nincs jelentősége, hogy a felek - esetleg - szóban, miben állapodtak meg. Mégis, rögzítette az elsőfokú bíróság, hogy a tanú vallomása alapján azt sem lehetett megállapítani, hogy a felek a szerződés megszüntetésében vagy felbontásában szóban megállapodtak. A felperes törvényes képviselője személyes meghallgatása során ezt kifejezetten tagadta, míg az alperes, illetve jogi képviselője is csak arra hivatkozott, hogy az alperes a hátralékos vételárát a cég megmentésére kívánta fordítani, amihez a felperes hozzájárul, illetve a hátralékos vételárát akkor lettek volna kötelesek megfizetni, ha a cég nyereséget termel.

Az elsőfokú bíróság ismertette a gazdasági társaságokról szóló, 2006. évi IV. törvény (Gt.) 127. § (2) bekezdését, amely szerint az üzletrész átruházásához írásbeli szerződést kell kötni; a Ptk. 217. § (1) bekezdését, amely szerint a jogszabály a szerződésre meghatározott alakot szabhat; az alakiság megsértésével kötött szerződés - ha jogszabály másként nem rendelkezik - semmis. A Ptk. 218. § (1) bekezdése értelmében, ha a jogszabály írásbeli alakot rendel, legalább a szerződés lényeges tartalmát írásba kell foglalni. A Ptk. 218. § (3) bekezdése úgy rendelkezik: ha a jogszabály a szerződés érvényességét írásbeli alakhoz köti, az ilyen alakban kötött szerződés megszüntetése vagy felbontása is csak a megszabott alakban érvényes.

Az idézett jogszabályokra tekintettel, az elsőfokú bíróság megítélése szerint nem jött létre érvényes megállapodás az üzletrész-adásvételi szerződés megszüntetése vagy felbontása tárgyában. Amennyiben a jogszabály a szerződés érvényességéhez annak írásba foglalását írja elő, úgy e szerződést nem lehet szóban vagy ráutaló magatartással megszüntetni vagy felbontani.

Mivel nem történt meg a szerződés megszüntetése vagy felbontása, így az alperes mint vevő kötve van a szerződéshez és köteles megfizetni az üzletrész, valamint a tagi hitel ellenértékét.

A szerződésben a vételár megfizetésére megállapított határidő az összes vételár részlet vonatkozásában lejárt, így az alperes a Ptk. 298. § a) pontja alapján késedelembe esett, mivel a teljesítési idő eredménytelenül eltelt. A felperes mint jogosult a Ptk. 300. §-a szerint követelheti a teljesítést, valamint a 301. és 301/A. §-a alapján a szerződésben megállapított késedelmi kamatot.

A szerződésben ugyan a felperes visszavásárlási jogot (Ptk. 374. §) kötött ki, azonban ez jogosultság és nem kötelezettség, így ezért nem köteles e jogával élni abban az esetben sem, ha fennállnak annak szerződésben írt feltételei. A szerződés tartalmazza a vevő tulajdonjog-fenntartási nyilatkozatát a Ptk. 368. §-a szerint,

azonban ez sem érinti a vevő vételár-fizetési kötelezettségét.

Az elsőfokú bíróság alaptalannak tartotta az alperes Cstv. 34. § (1) bekezdésére hivatkozását, mivel a felszámolás elrendelése nem érinti a tagok üzletrészenek tulajdonjogát, így a perbeli szerződés létrejöttét, érvényességét sem; ezért nem lehet a szerződés „létesítésének a lehetetlenüléséről” beszélni.

Az elsőfokú bíróság ítéletét az alperes támadta meg fellebbezéssel, amelyben annak hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság újabb tárgyalásra és újabb határozat hozatalára utasítását kérte.

Fellebbezésének kiegészített indokolásában előadta, hogy az elsőfokú bíróság a tényállás megállapítása során egyoldalúan vizsgálta a felek között 2011. január 24-én kelt üzletrész-adásvételi szerződésből fakadó kötelezettségek teljesítését. E szerződésben a felperes szavatosságot vállalt az átruházandó üzletrész és tagi hitelkövetelés per-, teher- és igénymentességéért. A szerződés teljesítésére a felek határidőt kötöttek ki, amelynek végső időpontja 2012. december 31. napja volt. Erre az időpontra mind az eladónak, mind pedig a vevőnek teljesítenie kellett volna az adásvételi szerződésben vállalt kötelezettségét.

Az elsőfokú bíróság rögzítette ugyan, hogy a társaság 2012. február 22-én felszámolás alá került, azonban nem vizsgálta kellő súllyal a felszámolás tényének a szerződés teljesítésére gyakorolt hatását. A szerződés teljesítésére nyitva álló határidő végén, azaz 2012. december 31-én a felperes már nem volt abban a helyzetben, hogy per-, teher- és igénymentes állapotban biztosítsa a vevő részére az üzletrészeket.

A Gt. 121. § (1) bekezdése szerint a tagok jogait és a társaság vagyonából őket megillető hányadot az üzletrész testesíti meg. Ugyanakkor a Cstv. 34. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a felszámolás kezdő időpontjában megszűnnek az üzletrész tulajdonosainak a gazdálkodó szervezettel kapcsolatos jogai. Így a jog, amelyet az üzletrész testesít meg, a felszámolás kezdő időpontjában megszűnik, azaz az üzletrész ezen időponttól kezdődően nem képes a korábbi állapotnak megfelelő maradéktalan jogok kifejtésére. Ezért az eladó maradéktalanul nem teljesítette az adásvételi szerződésből fakadó kötelezettségét.

Az elsőfokú bíróság kizárólag azt a tényt vizsgálta, hogy az üzletrész-adásvételi szerződés írásbeli formában került megkötésre, ezért azt jogszerűen ugyancsak írásbeli formában lehetett volna megszüntetni vagy módosítani.

A jogügylet tárgyát képező **EF Kft.** válságos gazdasági helyzetben volt; e körülménnyel az eladó és a vevő egyaránt tisztában volt, s azzal is, hogy a társasággal szemben esetleg meginduló felszámolási eljárás magát a jogügyletet is „ellehetetleníti”. Az elsőfokú eljárásban annak bizonyítására sem volt lehetőség, hogy már az üzletrész-adásvételi szerződés megkötésének időpontjában is a cég veszteséges volt, azaz kötelezettségei jelentős mértékben meghaladták vagyonát; aktív vagyona és tartozásai között több százmillió forint eltérés mutatkozott a tartozások javára. Az üzletrész vételára arra tekintettel került kialakításra, hogy a társaság nyereségesen tevékenykedik és a megtermelt nyereségből kerül sor a kikötött vételár megfizetésére. Ezzel szemben a társaság tulajdonát képező

pelletgyár nem tudott nyereségesen működni, már a próbaüzem során olyan mértékű veszteséget halmozott fel, amely végül a felszámolásához vezetett. Az elsőfokú eljárásban az alperes ezirányú védekezését figyelmen kívül hagyta, ilyen irányú bizonyításra nem volt lehetőség, ezért a tényállás tisztázására nem került sor.

Az elsőfokú bíróság kizárólag azt az egy tényt tisztázta, hogy a felek a szerződés megváltoztatására irányuló szándékukat írásban fejezték-e ki vagy sem. Az a körülmény is, hogy maga a felperes sem kezdeményezte az üzletrész-adásvételi szerződés alapján a cégjegyzék módosítását a cégbíróságnál, arra utal, hogy maga sem gondolta, hogy az alapul fekvő üzletrész-átruházási szerződés a felek között még érvényes és hatályos.

Érvelését kiegészítve előadta, hogy az elsőfokú eljárás során az alperes indítványozta, a bíróság vizsgálja, hogy a felperes eleget tett-e a bírósági eljárási illeték megfizetésére vonatkozó kötelezettségének.

Úgy vélte: „Tarthatatlan az elsőfokú bíróságnak azon ítéleti rendelkezése, hogy az alperes fizessen meg felperes részére 1 500 000 Ft elsőfokú eljárási illetéket olyan körülmények között, amikor a külföldi felperes ezen illetéket soha nem fizette meg, az adóhatóság felhívása ellenére sem.”

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéltének helybenhagyására és az alperes perköltségben marasztalására irányult.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, s döntése helytálló.

Úgy vélte, az alperes összekeveri az üzletrész per- és igénymentességének kérdését a társaság pénzügyi, gazdasági helyzetével, amelyet illetően a szerződés a kellékszavatosságot kizárta. Kiemelte: az elsőfokú bíróság helyesen utalt a Cstv. 34. § (1) bekezdésével kapcsolatban a Csődtörvény kommentárjára, amely szerint a tulajdonosok a felszámolás alatt eladhatják üzletrészeiket.

Hangsúlyozta, hogy a perbeli szerződés megkötése és a felszámolás elrendelése között több mint egy év telt el, és a 2012 őszén megtartott taggyűlésen a vevő kifejezetten elismerte a szerződés érvényességét. Véleménye szerint az elsőfokú bíróság az üzletrész-átruházási szerződés állítólagos szóbeli módosítását illetően is helyes álláspontot foglalt el. Igazolta, hogy az eljárási illetéket az adóhatóságnak megfizette.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a döntése alapjául szolgáló tényállást eljárási szabálysértés nélkül, a rendelkezésére álló bizonyítékok okszerű mérlegelésével állapította meg, s az ítéletábra az abból levont jogi következtetéssel is egyetértett. Az elsőfokú bíróság által kifejtett jogi indokokra az ítéletábra azok megisméltése nélkül hivatkozik.

A Fővárosi Ítéltábra a fellebbezésben előadottak tükrében az alábbiakra mutat rá.

Az adott ügyben az alperes védekezése kétirányú volt: egyrészt a felek között létrejött üzletrész-adásvételi, illetve tagi kölcsön engedményezési szerződés megszűnésére hivatkozott azzal, hogy e szerződést a felek közös szóbeli megállapodással megszüntették, illetve arra, hogy a szerződés teljesítése a Cstv. 34. § (1) bekezdésére figyelemmel lehetetlenült. Erre tekintettel a Fővárosi Ítéltáblának az elsőfokú bíróság ítéletét - a fellebbezési kérelem korlátjára figyelemmel - e körben kellett felülbírálnia.

Az ítéltábla álláspontja szerint helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felek között létrejött és a törvény által [Gt. 127. § (2) bekezdés] írásbeli alakhoz kötött üzletrész-adásvételi szerződés megszüntetése is csak a törvényes forma betartásával lett volna érvényes [Ptk. 217. § (1) bekezdés], ennek elmulasztása még az erre vonatkozó megállapodás bizonyítottsága esetén is érvénytelenséget eredményezett volna.

A jogi lehetetlenülésre hivatkozást az ítéltábla ugyancsak alaptalannak találta. A Cstv. 34. § (1) bekezdésének rendeltetése a felszámolási vagyon védelme. Mivel a felszámolás alá került gazdasági társaság üzletrésze nem képezi a felszámolási vagyon részét, ezért sor kerülhet annak átruházására a felszámolás kezdő időpontját követően is, amint arra az elsőfokú bíróság is helyesen hivatkozott; a Cstv. 34. §-ának (1) bekezdése nem képezi jogi akadályát az üzletrész átruházásának. A felek közötti szerződésben az üzletrész per-, igény- és tehermentességét szavatolta az eladó, s a hitelező maga sem állította, illetőleg nem bizonyította, hogy az üzletrész nem tehermentes, illetőleg per vagy igény tárgya. Helyesen hivatkozott a felperes arra, hogy az üzletrész per-, igény- és tehermentességéért való szavatosság nem azonos a társaság kedvező vagy pozitív pénzügyi és gazdasági helyzetének szavatolásával, s az erre vonatkozó felelősséget az eladó egyébként is kifejezetten kizárta. Mindezekből a szerződéses rendelkezésekből, illetőleg az alperes tagi mivoltából, továbbá az adásvételi szerződést követő intézkedéseiből - amelyek alapvetően a gazdasági társaság működőképességének helyreállítására (fenntartására) irányultak - nyilvánvaló volt, hogy az érintett társaság gazdasági helyzetével az alperes lényegében tisztában volt, ennek ellenkezőjét nem bizonyította, illetve az erre felajánlott bizonyítás - a védekezésben előadott jogalapra is figyelemmel - nem mutatkozott célravezetőnek, ezért azt az elsőfokú bíróság jogszerűen mellőzte.

Megjegyzi az ítéltábla, hogy a lehetetlenülés körében az alperes kizárólag a jogi lehetetlenülésre hivatkozott mind a jogszabály megjelölése, mind pedig ténybeli előadása szerint. Védekezése során sem támadta meg az üzletrész-adásvételi szerződést, maga sem állította, hogy az adásvételi szerződés megkötésekor tévedésben volt. Az alperes nem hivatkozott érdekbeli lehetetlenülésre sem; e hivatkozás sem ténybeli előadása alapján nem volt megállapítható, és a felajánlott bizonyítás sem erre vonatkozott.

Az alperesnek a fellebbezés kiegészítésében a kereseti illeték lerovásával kapcsolatban felhozott érvelését az ítéltábla nem találta alaposnak, ugyanis az

illetékekről szóló, 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 74. §-ának (5) bekezdése kifejezetten úgy rendelkezik, hogy az eljáró bíróság vagy hatóság az illetéket kizárólag akkor tekinti megfizetettnek, ha az illetékköteles iraton az állami adóhatóság a 73. § (7) bekezdése, illetve 74/A. § (1) bekezdése szerint igazolja az illetékkiszabásra történt benyújtás tényét. E rendelkezésből, valamint az Itv. 73. § (7) és 74/A. § (1) bekezdéséből az is következik, hogy az ily módon előterjesztett illetékköteles iratot úgy kell tekintetni, hogy az eljárási illeték lerovásra került, az illeték adóhatóság általi tényleges behajtásának vizsgálata nem tartozik a bíróság hatáskörébe.

A fentiek alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Mivel a fellebbezés nem vezetett eredményre, az alperes köteles megfizetni a felperes ügyvédi képviselőjével összefüggésben felmerült másodfokú eljárási költséget, amelynek összegét az ítéltábla a kifejtett tevékenységre is figyelemmel mérlegeléssel állapította meg [Pp. 78. § (1), (2), 79. § (1) bekezdés, 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (1), (2)-(5), 4/A. § (1) bekezdés].

A fellebbezési eljárási illeték lerovását az alperes a fellebbezésén az Itv. 74/A. §-ának (5) bekezdése [73. § (7), 74. § (1) bekezdés] szerint igazolta, így azt lerovottnak kell tekinteni. Mivel az alperes a másodfokú eljárásban peresztes lett, annak megfizetéséről a bíróságnak nem kellett határoznia.

Budapest, 2014. május 14.

Pálné dr. Mikola Júlia s.k.
a tanács elnöke

dr. Vuleta Csaba s.k.
előadó bíró

dr. Senyei György s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:
(Varga Beatrix)